

HOLMI

XXII. évfolyam 4. szám

2010. április

Szerkeszti: Réz Pál (főszerkesztő),
Radnóti Sándor (bírálat), Várady Szabolcs (vers), Závada Pál (széppróza),
Fodor Géza, Szalai Júlia, Voszka Éva

Szerkesztőbizottság: Bodor Ádám, Dávidházi Péter,
Göncz Árpád, Kocsis Zoltán, Lator László,
Ludassy Mária, Nádasdy Ádám, Rakovszky Zsuzsa.
Tördelőszerkesztő: Környei Anikó. A szöveget gondozta: Zsarnay Erzsébet

---

TARTALOM

- Rába György*: Ítélet alatt • 399
Rejtjelek • 399
- Imre Flóra*: Lázár • 400
Mítosz • 400
- Kiss Judit Ágnes*: [most szürkület...] • 401
[Lett volna tesóm...] • 401
[Honnan tudhatná egy anya...] • 402
- François Rabelais*: Pantagruel (II) (*Részletek*) (*Gulyás Adrienn fordítása*) • 403
- Radnóti Miklós versfordító-pályázat**
- Pierre de Ronsard*: CXLIII (*Ertl István fordítása*) • 424
Gérard de Nerval: Ír dallam (*Bittner Gábor fordítása*) • 424
A párizsi Notre-Dame (*N. Kiss Zsuzsa fordítása*) • 425
- Vajda Miklós*: Én nagy, bús, magyar sörözésem • 426
Herta Müller: Minden szó tud valamit az ördögi körről
(*Nádori Lidia fordítása*) • 432
- Lackfi János*: Izzó korong • 439
A matematikus nyulai • 440
Zseb-Isten • 441
- Both Balázs*: Csók István: Keresztapa reggelije • 442
Derkovits Gyula: Dinnyeevő • 443
Vajda Lajos: Felmutató ikonos
önarckép • 443

- Horváth Judit*: A Szirének életrajza az „Argonautiká”-ban.
Mítosz és költői nyelv • 444
- Salman Rushdie*: Délen (*Greskovits Endre fordítása*) • 453
- Takács Márton*: Gorcsev Iván rossz napjai • 461
- Rácz Péter*: A St.-Nazaire-i kikötőben • 462
ott bent már nem ül • 463
- Varga Mátyás*: herzeloyde-hang • 464
- Valachi Anna*: A szerelem művészelkű tudósa (Ferenczi
Sándor és a magyar írók) • 465
- Szép Ernő*: Indiszkreció (*Regényke*) • 480

FIGYELŐ

- Sántha József–Lengyel Imre Zsolt*: Két bírálat egy könyvről (Kemény
István: Kedves Ismeretlen) • 511
- Kárpáti János*: Mózes és Áron. Arnold Schönberg operája
a Kocsis Zoltán által megkomponált
harmadik felvonással. Ösbemutató • 518
- Balla Zsófia*: Páratlan nyomon (Tordai Zádor
emlékének) • 524
- Radnóti Sándor*: Tordai Zádor (1924–2010) • 527
- Takács Ferenc*: Bartos Tibor (1933–2010) • 529
- Orosz István*: Emlékezés Kass Jánosra (1927–2010) • 534

Megjelenik havonta. Felelős kiadó: Réz Pál. Vörösmarty Társaság
Levélcím: HOLMI c/o Réz Pál, 1137 Budapest, Jászai Mari tér 4/A
Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág
Előfizethető közvetlenül a postai kézbesítőknél, az ország bármely postáján,
Budapesten a Hírlap Ügyfélszolgálati Irodákban és a Központi Hírlap Centrumnál
(Bp. VIII., Orczy tér 1. Tel.: 06 1/477-6300; postacím: Bp. 1900)
További információ: 06 80/444-444; hirlapelofizetes@posta.hu
Előfizethető még postai utalványon Závada Pál címén (1092 Budapest, Ráday u. 11–13.)
Előfizetési díj fél évre 2500, egy évre 5000 forint, külföldön 50, illetve 100 euró
Tördelte: Kardos Gábor. Nyomtatta az ADUPRINT Kft. Vezető: Tóth Béláné

A HOLMI honlapja: www.holmi.org

ISSN 0865-2864

Rába György

ÍTÉLET ALATT

Visszanéznek rám ügyes plakátok
oldalt lépek követ az a szem
ábrázolta ki megjelenítette
mostantól lelkiismeretem
szem előtt tartják lépteimet
kísérik mert éber nyomozók
mindent amit tettem elkövettem
számba veszik velem utazót
ha csakugyan hites falragasz
eszmém is közhírré tétetett
százféleképp rólam följegyeztek
ezeregy kalandor életet
s nem lázadhatok föl ellene
korzón bírák közt téblábolok
marasztaló ítélet ahánya
egytől egyig rám kimondatott

REJTJELEK

Mióta az eszemet bírom
tudom rejtjelírás ez itt
évtizedek leveleit
ahogy írod és ahogy írom
próbálok citrommal kivenni
még tejjel is próbálkozom
nem rajzolódik ki a papíron
az üzenetből bár szemernyi
attól kell félnem elveszítem
ami közöttünk volna tisztem
csúf nap lesz mikor lefokoznak
körülvesz akkor a gyaloghad
s osztályrészem cuppogni sárban
önmardosón halálraváltan

Imre Flóra

LÁZÁR

izmaid fehér gyolcsinged alatt
halál a vágy lassú kereszthalál
van ki feltámad van ki szétrohad
de addig hány érv fuldoklása fáj

a szemétdomb ez itt és nem a menny
csak nézni nézni örök számkivetve
akinek nincs nem is lesz sohasem
csak nézni válladra gyöngéd kezedre

csak ennyi csak ez a fekélyes élet
ne támassz fel ha egyszer halva látsz
nem Ábrahám kebelét a tiédet
ölelném kinek kell feltámadás

szakadék de még legalább láthatlak
fekszem néha a kutyák nyalogatnak

MÍTOSZ

hullám hullám után tolong
tér és idő a partra gördül
első negyed késpenge hold
ezüst-magát kínálja törül

a bőrön áttetszik a vér
a fájdalom a lüktetésen
a hullám hátán a fehér
a kék az a kék lenn a mélyben

egyedül voltam és vagyok
érezem valaki áll mögöttem
eltévedt csillag hogy ragyog
honnan miért mi végre jöttem

mezítelen mellett és karral
megállok immár veled szembe
térdelej elém hatalmas angyal
fektesd az arcod a kezemre

Kiss Judit Ágnes

[MOST SZÜRKÜLET]

most szürkület
nehéz a csend
a lámpafényben
légy kereng

fehér a mész
a házfalon
ha senki nem néz
megnyalom

a morzsát hangya
szórja szét
alattam ring
egy hintaszék

félig már alszom
tág az éj
nagy mama ringat
és mesél.

[LETT VOLNA TESÓM...]

Lett volna tesóm
Utáltam volna
Lett volna neki
Nem-apám arca

Messzinek közel
Közelnek messzi
Megpróbált volna
Engem szeretni

Félédes testvér
Ki kérte tőled
Hogyha megszülted
Torz csecsemő lett

Szavazzunk róla
Tíz igen tíz nem
Megfojtom úgyis
Egy kanál vízben.

[HONNAN TUDHATNÁ EGY ANYA...]

Honnan tudhatná egy anya,
hogymelyik ártatlan szava
robban fel, mint a kézigránát,
s hogymelyik repesz hogyan vág át
létfontosságú szerveket,
hogymelyik vétlen pillanat
szövődménye, mi megmarad,
hogymidióta legyen tőle
az a nyomorult kiskölkök,
és félrészegen vagy belőve
az önsajnálattól keressen
gyógyírt arra, amire nincsen,
mert a sérülés örök;
honnan tudhatná előre,
melyik másodperc lesz az éppen,
mit majd a lényé középeben
hord, mint egy gennyestályogot,
s a fájdalom ad rá jogot,
hogymvonyíthassa szakadatlan
és vakon, hogymvalami baj van,
míg csak él, vagy bereked?

Sosem akarok gyereket.